

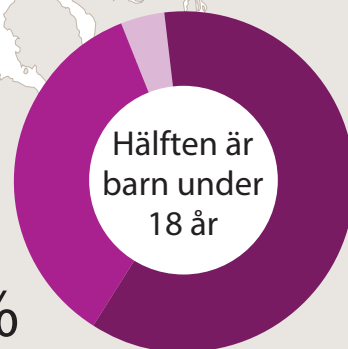
Sveriges flyktingkvot 2018

65,6 miljoner är på flykt i världen

1,2 miljoner människor är
i behov av vidarebosättning

4 %

är asylsökande

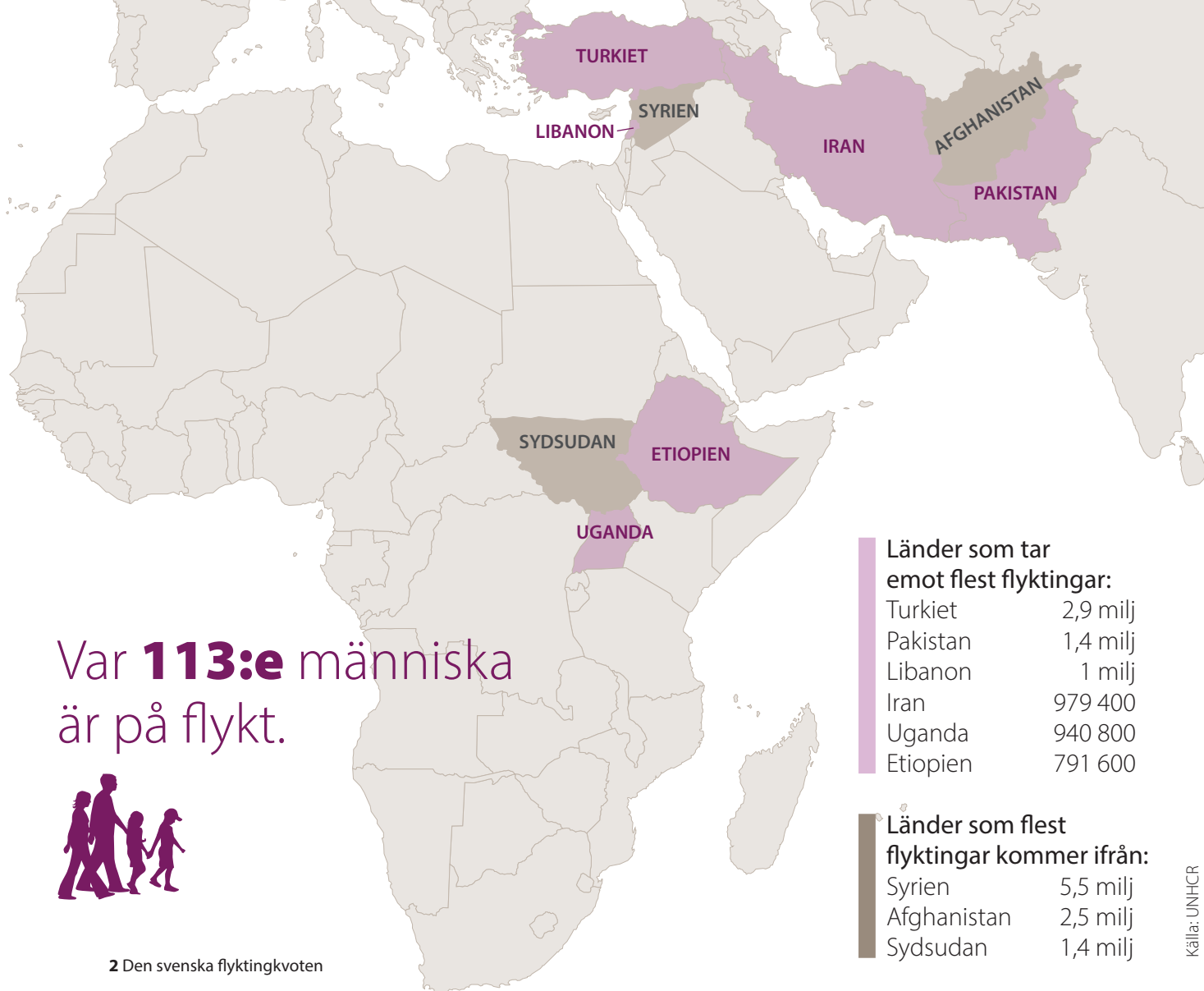

35 %

har flytt utanför
hemlandet

61 %

har flytt inom
hemlandet

Var **113:e** människa
är på flykt.

Sveriges flyktingkvot 2018

Fler än någonsin behöver vidarebosättning

Fler flyktingar än någonsin behöver skydd i ett nytt land genom vidarebosättning, bedömer FN:s flyktingorgan UNHCR. I år rör det sig om 1,2 miljoner människor varav den största gruppen består av syrier, cirka 40 procent. Globalt sett finns det nu 65,6 miljoner människor på flykt undan krig, konflikter och förföljelse.

Vidarebosättning innebär att flyktingar, som befinner sig utanför hemlandet i ett värdland, tas ut och överförs till ett tredje land som erbjuder dem skydd. Syftet är att skapa hållbara lösningar för människor som inte kan återvända till sitt hemland, och som dessutom befinner sig i en utsatt situation i värdlandet. När UNHCR bedömer att det varken går att åka tillbaka till hemlandet eller stanna i värdlandet kan vidarebosättning bli aktuellt.

Utöver att ge enskilda individer skydd innebär vidarebosättning också ett stöd för de värdländer som tagit emot många människor på flykt. Dessutom ska Sveriges flyktingkvot bidra till att lösa utdragna flyktingsituationer som riskerar att bli permanenta. Systemet ska kunna fungera snabbt för att ge skydd i akuta lägen. Flyktingkvoten är till för personer som bedöms vara flyktingar eller alternativt skyddsbehövande enligt utlänningslagens bestämmelser.

Flyktingkvoten skapades efter andra världskriget

Sveriges flyktingkvot skapades efter andra världskriget för att ge skydd till dem som inte hade möjlighet att söka det själva. Varje år ger regering och riksdag Migrationsverket resurser för att kunna överföra ett visst antal så kallade kvotflyktingar till Sverige.

UNHCR:s årliga analys av det globala behovet av vidarebosättning utgör grunden när Sverige planerar vilka länder kvotflyktingar ska tas ut ifrån. Sedan samråder Migrationsverket med Regeringskansliet om hur flyktingkvoten ska fördelas mellan olika grupper. Därefter beslutar Migrationsverkets generaldirektör om fördelningen. UNHCR presenterar sedan individer i behov av skydd för Migrationsverket som prövar deras ärenden.

Den migrationspolitiska uppgörelsen hösten 2015 innehöll bland annat ett beslut om att Sverige stegvis skulle öka antalet kvotflyktingar till 5 000 under regeringens mandatperiod. Den ökningen har nu genomförts. Inte sedan 1994, då Bosnienkriget pågick, har den svenska flyktingkvoten varit så stor.

Global minskning av antalet platser

Behovet av vidarebosättning har ökat med 72 procent sedan 2014. Under många år har behovet varit mycket större än antalet tillgängliga platser och därför vädjar UNHCR till berörda länder att ställa fler platser till förfogande.

Trots en positiv utveckling fram till 2016, då vidarebosättningen nådde historiskt höga nivåer, är bristen på platser stor. År 2016 vidarebosattes 126 000 personer, varav majoriteten kom till USA, Kanada och Australien som länge stått för den absoluta merparten av alla platser.

Men 2017 minskade den globala tillgången på platser, framför allt på grund av att USA drog ner sitt flyktingmottagande.

Parallellt med USA:s minskning har Kanada ökat sin vidarebosättning. Under 2017 vidarebosatte Kanada 25 000 personer och antalet ska behållas eller ökas till 27 000 under 2018. Även flera europeiska länder följer samma utveckling. Ett exempel är Storbritannien som planerar att ta emot 23 000 syrier fram till år 2020. Men även Frankrike, Norge och Sverige ökar sin vidarebosättning. Sverige är nu det tredje största mottagarlandet efter USA och Kanada.

Även inom EU blir vidarebosättning en allt viktigare fråga. Enligt EU-kommissionens beräkningar vidarebosattes över 17 000 människor i 22 medlemsstater mellan juli 2015 och juli 2017.

EU-kommissionen uppmanar medlemsländerna att vidarebosätta fler människor på flykt. Målsättningen är nu att 50 000 människor ska vidarebosättas till EU under åren 2018–2019. Kommissionen har avsatt 500 miljoner euro för detta, vilket är den största finansiella satsningen på vidarebosättning någonsin.

Flyktingar och alternativt skyddsbehövande

Enligt utlänningslagen kan två kategorier av skyddsbehövande få uppehållstillstånd i Sverige: flyktingar och alternativt skyddsbehövande. De personer som tas ut på Sveriges flyktingkvot kan tillhöra båda kategorierna.

Flyktingar

De personer som uppfyller kriterierna i FN:s flyktingkonvention bedöms vara flyktingar. Det innebär att de riskerar förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp. Förföljelsen kan komma från hemlandets myndigheter, men det kan också vara så att myndigheterna inte kan ge trygghet mot förföljelse från enskilda personer.

Alternativt skyddsbehövande

Alternativt skyddsbehövande är personer som riskerar att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. I denna kategori ingår även civilpersoner som löper stor risk att skadas på grund av väpnad konflikt.

© UNHCR

Sveriges uppdrag 2017

Under 2017 tog Sverige emot 3 400 kvotflyktingar. Majoriteten hade flytt undan våldet i Syrien och togs ut med hjälp av delegationer i Libanon och Turkiet. Dessutom togs många människor ut i östra Afrika, framför allt eritreaner, kongoleser och etiopier. I Iran togs även 200 afghaner ut. 600 platser fylldes av människor med akuta och prioriterade ärenden.

Av de ärenden som UNHCR presenterade under året fick 94 procent bifall. Drygt hälften av personerna fick flyktingstatus, övriga fick status som alternativt skyddsbehövande. Könsfördelningen var jämn och ungefär hälften av de uttagna var barn, varav de allra flesta ingick i familjer.

Sedan den 1 mars 2016 är det obligatoriskt för alla kommuner att ta emot nyanlända personer som har uppehållstillstånd, inklusive kvotflyktingar. Det här är en konsekvens av den nya bosättningslagen och något som har underlättat Migrationsverket bosättningsarbete.

UNHCR: utsatthet och behov av skydd viktigaste kriterierna

UNHCR anser att utsatthet och behov av internationellt skydd bör vara de två främsta kriterierna när personer väljs ut för vidarebosättning. Det finns många grupper som är särskilt utsatta i flyktingsituationer, bland annat kvinnor och

barn utan stödjande nätverk, personer som tillhör en religiös eller etnisk minoritet, hbtq-personer och personer som är sjuka eller har funktionsnedsättningar. UNHCR föreslår vilka personer som ska tas ut på den svenska flyktingkvoten och Migrationsverket bedömer behovet av skydd i varje enskilt ärende.

Många människor på flykt befinner sig i vanliga samhällen, inte sällan i områden med stor fattigdom. Ökad konkurrens om arbetstillfällen, lägre löner och höjda bostadskostnader har lett till spänningar mellan flyktingarna och lokalbefolkningen. Det politiska klimatet i många länder har även hårdnat och minskat flyktingarnas möjligheter till rörlighet, sjukvård och arbete. Ett exempel är värdlandet Libanon, där Migrationsverket tar ut en stor del av de syriska flyktingarna på den svenska flyktingkvoten. I Libanon lever 79 procent av de syriska flyktingarna under fattigdomsgränsen och endast 3 procent av de syriska barnen i högstadieskolan var inskrivna i skolan under åren 2016–2017.

Regeringen har inte angett några instruktioner om hur stor andel av flyktingkvoten som ska bestå av människor med medicinska behov. En persons hälsotillstånd påverkar inte om han eller hon kan få skydd enligt den svenska utlänningslagen.

Fokusområden för 2018

Under 2017 kom 172 301 skyddsökande till Europa via Medelhavet. Samma år miste 3 119 människor livet i drunkningsolyckor under båtresan till Europa. Vidarebosättning blir därför en allt viktigare insats för att förhindra att människor riskerar livet i sina försök att korsa Medelhavet. En del av Sveriges uttagningar i Nordafrika kommer nu att ske längs den centrala Medelhavsrutten. Genom att göra vidarebosättning till ett alternativ under vägen genom Afrika eller Mellanöstern hoppas UNHCR kunna minska dessa olyckor.

UNHCR förordar ytterligare två fokusområden. Det handlar dels om syrier i Syriens närområde, dels om flyktingar i Afrika (framförallt etiopier, eritreaner, kongoleser och somalier). Dessutom framhåller UNHCR vikten av att den svenska kvoten innehåller platser för akuta och prioriterade platser runt om i världen.

Förberedelser inför vidarebosättningen

Migrationsverket strävar efter att förbereda de personer som tagits ut på flyktingkvoten innan de kommer till Sverige. Det sker genom informationsinsatser i värdländerna, workshoppar eller skriftligt material. Vid så kallade Sverige-program eller andra informationstillfällen får de som fått uppehållstillstånd information om vad som väntar dem i Sverige och de kan också ställa frågor.

Det är nu tio år sedan de förberedande insatserna utvecklades och därför ska de ses över på nytt. Under 2018 planerar Migrationsverket att utveckla både de förberedande insatserna och det skriftliga materialet. Under tiden kommer uttagna kvotflyktingar att få skriftlig information om Sverige.

En stor del av arbetet med de förberedande insatserna kommer att ske inom ramen för utvecklingsprojektet EU-FRANK, European Action on Facilitating Resettlement and Refugee Admission through New Knowledge, som Migrationsverket driver tillsammans med myndigheter i Belgien, Nederländerna, Italien, Ungern och Schweiz, samt UNHCR, EU:s asylstödsbyrå EASO och tankesmedjan Migration Policy Institute.

Före avresan

Innan en person reser till sitt nya hemland undersöker IOM (International Organization for Migration) om hon eller han klarar en flygresa. Det handlar bland annat om att ta reda på om personen är gravid i ett sent skede eller har en sjukdom som gör det omöjligt att resa.

Den kommun som tar emot en kvotflykting får ett bosättningsunderlag som bygger på UNHCR:s skriftliga utredning om personen. Där finns det uppgifter som är relevanta

för bosättningen, exempelvis om personen är sjuk eller har särskilda behov. Bristen på vård i värdländerna och hälsoproblem som uppstått eller försämrats efter UNHCR:s utredning kan ibland innebära att bosättningsunderlaget inte är uppdaterat.

Uttagningar görs på två sätt

En uttagning av kvotflyktingar kan ske antingen genom *dossieruttagning* eller genom *delegationsuttagning*.

Ärenden som är mindre komplicerade kan avgöras med hjälp av skriftligt material från UNHCR på Migrationsverket i Sverige. Det kallas dossieruttagning, en dossier är en akt som samlar all information i ett ärende. Om säkerhetssituationen i uttagningslandet är osäker kan det också vara lämpligt att Migrationsverket prövar ärendena med hjälp av dossierer. Underlaget från UNHCR kompletteras i regel med annan information. Handläggaren kan också få stöd av Migrationsverkets olika specialister.

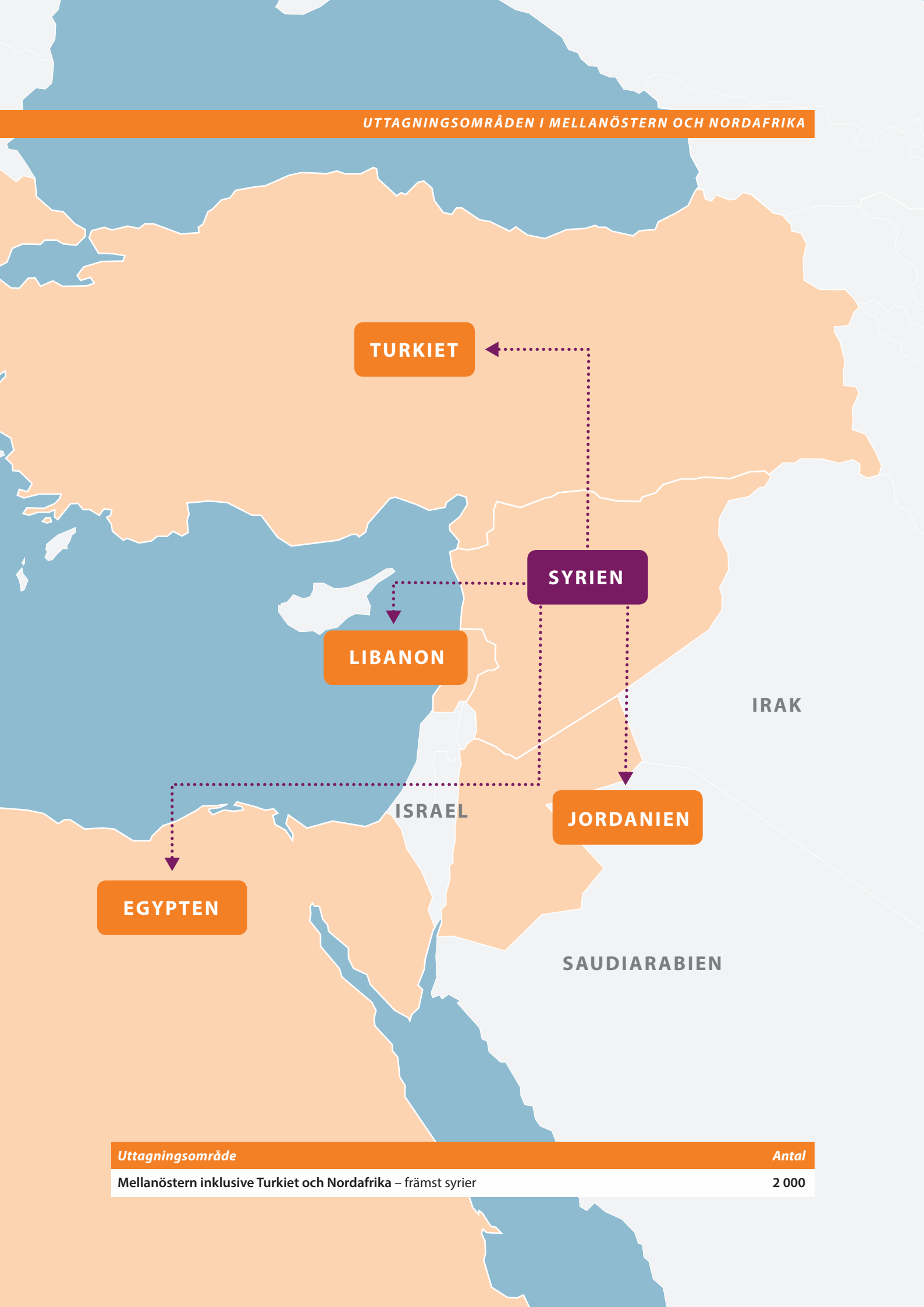
Ärenden som är mer komplicerade utreds av team från Migrationsverket. Handläggarna intervjuar då personerna på plats i värdländerna. Det kallas delegationsuttagning. Normalt beslutar delegationen om uppehållstillstånd i samband med intervjuerna. Svårbedömda ärenden kan ibland behöva utredas mer och beslutet kan få vänta tills delegationen har återvänt till Sverige.

Fördelningen av platserna i 2018 års vidarebosättningsprogram följer UNHCR:s förslag och de flesta uttagningsområden är samma som 2017.

UTTAGNINGSOMRÅDEN I MELLANÖSTERN OCH NORDAFRIKA

Uttagningsområde

Antal

Mellanöstern inklusive Turkiet och Nordafrika – främst syrier

2 000

2018 omfattar Sveriges flyktingkvot 5 000 platser

Uttagningsområden	Antal
Mellanöstern – främst syrier	2 000
Östra Afrika och Afrikas horn – främst etiopier, somalier, kongoleser och eritreaner	1 000
Nordafrika (centrala Medelhavsrutten) – främst syrier, personer från Centralafrikanska republiken, sudaneser och eritreaner	800
Asien – främst afghaner	300
Prioriterade och brådskande ärenden – olika medborgarskap	900
Totalt	5 000

Syriska flyktingar fortfarande i majoritet

Kriget i Syrien startade med oroligheter våren 2011 och har resulterat i vår tids största humanitära katastrof, enligt FN. Sedan konflikten bröt ut har medellivslängden för syrier sjunkit med 25 år. Staten och samhällsstrukturen har till stor del fallit sönder och territoriet kontrolleras av olika stridande grupper.

Till följd av konflikten är halva den syriska befolkningen, tolv miljoner människor, på flykt. Av dem har över fem miljoner sökt skydd i Syriens grannländer. Konflikten har därigenom fått stora konsekvenser för de länder som har en gräns till Syrien, framför allt Libanon, Jordanien och Turkiet. Även Irak och Egypten påverkas.

UNHCR bedömer att behovet av vidarebosättning under 2018 kommer fortsätta att vara störst bland människor som har flytt undan kriget i Syrien.

En kraftsamling för att öka antalet vidarebosättningsplatser och liknande former av skyddsinsatser för syrier

görs sedan ett par år tillbaka. Arbetet har bland annat skett med hjälp av en särskild samarbetsgrupp mellan olika stater och UNHCR. Sverige arbetar aktivt i gruppen sedan flera år tillbaka och det förs en dialog mellan UNHCR och andra stater om hur skyddet för syrier kan öka.

UNHCR har föreslagit att Sverige även under 2018 främst ska fokusera på att ta ut syrier i Syriens närområde. Det avspeglar sig i fördelningen av platserna i årets svenska flyktingkvot. Konflikten i Syrien är av sådan natur att säkerhets- och uteslutandeaspekter behöver utredas i varje ärende (se faktarutan). Syrier tas därför ut genom delegationsuttagningar. Bland de syriska flyktingar som kommer att tas ut på den svenska kvoten förväntas det bland annat finnas mycket utsatta personer, till exempel människor som tillhör minoriteter, kvinnor och barn samt anhöriga till personer som redan finns i Sverige.

Så fungerar vidarebosättningsprocessen

Presentation

65 miljoner människor är idag på flykt. Av dem bedömer UNHCR att 1,2 miljoner är så utsatta att de bör tas emot i ett tredje land, det vill säga vidarebosättas. UNHCR identifierar de mest behövande och presenterar deras ärenden för Migrationsverket. 2018 handlar det om 5 000 människor.

Utredning

Migrationsverket bedömer behovet av skydd i varje ärende som UNHCR presenterar. Endast personer som är flyktingar eller i övrigt skyddsbehövande enligt utlänningslagen får uppehållstillstånd. Cirka 95 procent av dem som utreds får permanent uppehållstillstånd.

Förberedelser

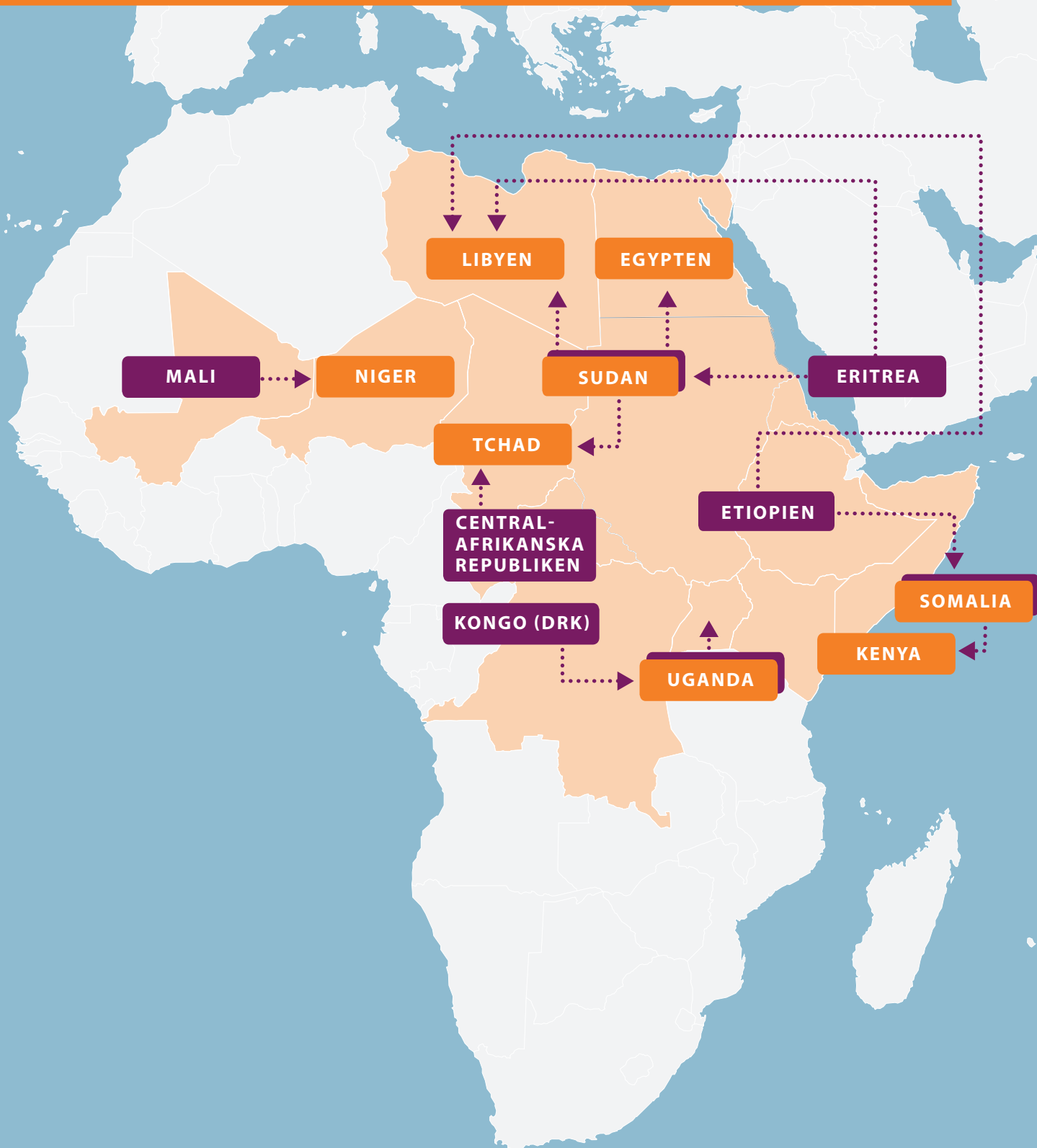
Migrationsverket förbereder en kommun att ta emot kvotflyktingen och förbereder överflytningen till Sverige. Kvotflyktingen får information om resan och livet i Sverige före avresan. Det sker ofta genom så kallade Sverigeprogram som hålls av personal från Migrationsverket och en kommun.

Överföring

Migrationsverket eller svensk ambassad utfärdar utresetillstånd eller provisoriskt framlingspass och International Organization for Migration (IOM) arrangerar kvotflyktingens resa. En svensk kommun tar emot på flygplatsen. I kommunen finns en bostad för flyktingen och nu startar integrationsarbetet.

UTTAGNINGSOMRÅDEN I AFRIKA

Uttagningsområde

Antal

Östra afrika och Afrikas horn – främst somalier, eritreaner, kongoleser och etiopier

1 000

Nordafrika (centrala Medelhavsrutten) –

främst syrier, personer från Centralafrikanska republiken, sudaneser och eritreaner

800

UNCHR har föreslagit att Sverige för första gången ska fokusera på vidarebosättningsinsatser längs den centrala medelhavsrutten.

Insatser längs centrala Medelhavsrutten och andra insatser i Afrika

I Afrika bedömer UNHCR att drygt en halv miljon människor är i behov av vidarebosättning, vilket är en ökning med 16 procent sedan 2017. UNHCR har föreslagit att Sverige för första gången ska fokusera även på vidarebosättningsinsatser längs den centrala Medelhavsrutten sträckning mot Nordafrika samt vissa prioriterade länder i östra Afrika och på Afrikas horn.

I juli 2017 presenterade UNHCR en strategi som syftar till att förebygga migrationen till Libyen och resan vidare över Medelhavet. Den innebär bland annat att skyddsbehövande i länder som Tchad, Sudan och Egypten ska vidarebosättas. Dessutom planerar UNHCR att evakuera skyddsbehövande som redan finns i Libyen och befinner sig i en utsatt situation på grund av säkerhetsläget i landet.

Enligt UNHCR:s bedömning finns det många skyddsbehövande längs den centrala Medelhavsrutten som behöver skydd. De som kommer från Centralafrikanska republiken har i stor utsträckning varit utsatta för våld och tortyr. Eftersom många kvinnor och barn drabbats av sexuellt och

könsbaserat våld är de en grupp som är särskilt utsatt både i flyktingläger och städer. Flickor riskerar exempelvis könsstympning, tvångsgifte och våldtäkt.

Svår situation för eritreanska flyktingar i Sudan

Migrationsverket har sedan tidigare erfarenhet av att ta ut flyktingar från Sudan, de flesta eritreanska medborgare. Inför 2018 lyfter UNHCR fram ökningen av kidnappningar och människohandel som drabbar flyktingar i Sudan. Tillammans med de mycket begränsade möjligheterna för flyktingarna att skapa sig en framtid i Sudan gör det att UNHCR ser vidarebosättning som en allt viktigare åtgärd. UNHCR konstaterar att de flesta nyanlända eritreanska flyktingarna har försökt lämna lägren och röra sig vidare norrut mot Libyen, många gånger med hjälp av smugglare. I många nordafrikanska länder saknas tillgång till utbildning och UNHCR lyfter särskilt fram den problematiska situationen för kvinnor och flickor eftersom många slutar skolan och riskerar att utsättas för gäng, sexuellt våld eller tvångsgifte.

Stora behov i östra Afrika och på Afrikas horn

UNHCR pekar också på behovet av vidarebosättning för etiopier, eritreaner, kongoleser och somalier i länder som Etiopien, Djibouti, Somalia, Tanzania och Uganda. Här finns några av de största och mest långdragna flyktingsituationerna i Afrika. Möjligheterna för flyktingarna att integreras i lokalsamhällen är mycket små och det är omöjligt för dem att återvända hem. Det är därför många väljer att söka sig norrut genom Afrika mot Europa. Migrationsverket har under många år tagit ut kvotflyktingar i dessa länder.

IRAK

TURKMENISTAN

KINA

AFGHANISTAN

IRAN

PAKISTAN

SAUDI-
ARABIEN

Uttagningsområde	Antal
Asien – främst afghaner	300

Många afghaner behöver vidarebosättning

I år minskar det globala behovet av att vidarebosätta afghaner i Iran jämfört med tidigare år. Det beror bland annat på att man har hittat andra lösningar som frivilligt återvändande, lokal integration eller tillfälliga uppehållstillstånd. Totalt bedöms dock drygt 100 000 personer i Asien behöva vidarebosättning under 2018.

Den största flyktinggruppen är afghaner som tagit sig antingen till Iran eller Pakistan. Migrationsverket har i flera år tagit ut kvotflyktingar i Iran. Ärendena har i stor utsträckning rört utsatta kvinnor och barn. Situationen för afghaner är fortsatt svår i Iran, där de riskerar att deporteras om de inte har giltiga tillstånd.

Fler platser för akuta och prioriterade insatser

Sveriges kvot för akuta ärenden ökar i år från 600 till 900 platser. Sveriges kvot utgör en stor del av världens totala antal platser för denna typ av ärenden. Akuta och prioriterade ärenden presenteras av UNHCR:s huvudkontor i Genève eller av de regionala kontoren i Amman, Nairobi och Pretoria. Organisationen uttrycker stor tacksamhet för att Sverige erbjuder dessa platser.

Akutkvoten bidrar aktivt till evakueringen av några av världens mest utsatta flyktingar. Tack vare den kan människor vidarebosättas till ett annat land inom loppet av några dagar eller veckor. Det kan vara en direkt livräddande insats. Det gäller till exempel personer som riskerar att skickas tillbaka till de länder som de flytt ifrån, hbtq-personer, förvarstagna, personer som utsatts för sexuellt och könsbaserat våld, barn som riskerar tvångsgifte eller personer med medicinska behov.

Inom akutkvoten finns det också utrymme för så kallade tribunalvittnen, det vill säga personer som har eller kommer att vittna inför en internationell domstol eller tribunal.

Sveriges akutplatser utgör mer än hälften av det totala antalet tillgängliga platser inom EU.

Viktigt utreda säkerhet och uteslutandegrunder

En viktig del av prövningen av föreslagna personers skyddsbehov är frågan om de medverkat i någon handling som kan göra att det kan bli aktuellt att utesluta dem från flyktingskap, exempelvis brott mot mänskligheten eller krigsbrott. Det är också lika viktigt att bedöma om de på något sätt kan utgöra ett hot mot rikets eller andra människors säkerhet. Om det finns välgrundade skäl att anta det, är personen inte aktuell för vidarebosättning.

Innan ett ärende presenteras för Migrationsverket har UNHCR bedömt ärendet ur säkerhetssynvinkel. Organisationen har interna riktlinjer för detta. Vanligtvis föreslås inte personer som kan utgöra en säkerhetsrisk för vidarebosättning till något land. Deras ärenden kan också nedprioriteras till

förmån för andra som inte har dessa komplikationer. Om någon person skulle presenteras, trots att det finns indikationer på att det kan bli aktuellt med ett uteslutande, är Migrationsverket inte bundet av UNHCR:s bedömning. Myndigheten gör alltid en självständig granskning av varje enskilt ärende.

Alla ärenden som presenteras för Sverige skickas på remiss till Säkerhetspolisen innan något beslut om uppehållstillstånd fattas. Vid delegationsuttagningar gör Migrationsverket en första genomgång av ärendena innan delegationen lämnar landet. Sedan sker en kontinuerlig uppföljning. Även vid dossierprövning inväntar Migrationsverket svar från Säkerhetspolisen innan något beslut fattas. Om Säkerhetspolisen har

invändningar mot att en person ska beviljas uppehållstillstånd av skäl som rör rikets säkerhet, är personen inte längre aktuell för vidarebosättning i Sverige.

För att kunna identifiera indikationer på att ett uteslutande kan bli aktuellt och förbereda den kommande utredningen, granskar Migrationsverket alltid noga de ärenden som UNHCR presenterar för vidarebosättning. Vid behov sker det med hjälp av bland andra myndighetens uteslutandespecialister och landanalytiker. Migrationsverkets säkerhets- eller uteslutandespecialister medverkar dessutom vid behov under delegationsuttagningarna.

